

Araştırma Makalesi / Research Article

Arktik'teki Deniz Yetki Alanı İhtilafları ve Ukrayna-Rusya Savaşı'nın Bölge Devletlerindeki Silahlanmaya Etkisi*Maritime Jurisdiction Disputes in the Arctic and the Impact of the Ukraine-Russia War on Armament in Regional States*Burak KAHRAMANER ¹ & Yasemin ERDAMAR ²

Geliş/Received:08.05.2023

Kabul/Accepted:01.08.2023

Öz

Son yıllarda, buzulların iklim değişikliğinden kaynaklı erime hızındaki artış neticesinde Arktik Bölge sosyo-ekolojik bir alan hâline gelmiştir. Bölgenin sahip olduğu ekonomik zenginliklerin ortaya çıkardığı jeoekonomik güçten yararlanmayı amaçlayan devletler askerî açıdan güçlü konuma gelmek amacıyla çeşitli politikalar geliştirmeye başlamışlardır. Bundan kaynaklı olarak bölgedeki gerilim gün geçtikçe artmaktadır. Ukrayna-Rusya Savaşı'nın başlangıcından itibaren Rusya'ya uygulanan yaptırımlara Arktik'teki NATO üyesi olan devletlerin de dâhil olmasıyla birlikte bölgedeki gerilim had safhaya çıkmıştır. Bölge ülkelerinin gerçekleştirdikleri savunma harcamalarının deniz yetki alanları üzerinde doğuracağı muhtemel sonuçların araştırılması bu sebeplerle önem arz etmektedir. Bu çalışmanın amacı, Arktik bölgedeki deniz yetki alanlarında yaşanan ihtilafları araştırmak ve Ukrayna-Rusya arasında yaşanan savaşın Arktik bölge ülkelerinin silahlanmasına etkisini incelemektir. Çalışmada yöntem olarak literatür taraması kullanılmıştır. Bu çalışmaya bağlı olarak farklı yabancı kaynaklardan elde edilen nicel veriler kullanılarak tablolar oluşturulmuş, bölgedeki ihtilaflar ise Türkçeye çevrilen şekillerle desteklenerek incelenmiştir. Arktik bölgede deniz yetki alanları hususunda üç ihtilaflı bölge olduğu belirlenmiştir. Bu ihtilaflara taraf olan NATO üyesi devletlerin savunma harcamalarında Ukrayna-Rusya Savaşı'nın başlangıcından itibaren artış yaşandığı tespit edilmiştir. Savaşın, bölgedeki devletlerin askerî harcamalarını arttırması silahlanmayı ve gerilimi arttırmakta, bununla birlikte çatışma risklerini de beraberinde getirmektedir. "Arktik bölgedeki deniz yetki alanı ihtilafları ve Ukrayna-Rusya Savaşı'nın bölgedeki silahlanmaya etkileri" isimli bu çalışmanın sonuçlarına dayalı çözüm odaklı önerilerde bulunulmuştur. Araştırmanın alana katkı sağlayacağı öngörülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Arktik bölge, deniz yetki alanları, ihtilaflar, Ukrayna-Rusya savaşı, silahlanma

Abstract

As a result of increase in the melting rate of glaciers due to climate change in recent years, the Arctic Region has turned into a socio-ecological area. States aiming to benefit from geo-economic power created by economic riches of the region have started to develop various policies in order to become militarily strong. Since the beginning of the Ukraine-Russia War, tensions in the region have increased further with the inclusion of NATO member states in the Arctic in the sanctions imposed on Russia. For these reasons, it is important to investigate the possible consequences of the defense expenditures of the countries in the region on maritime jurisdictions. The aim of this study is to investigate the conflicts in maritime jurisdiction areas in the Arctic region and to examine the effect of war between Ukraine and Russia on armament of the Arctic region countries. Literature review was used as a method in the study. Depending on this study, tables were created using quantitative data obtained. It was determined that there are three disputed regions regarding maritime jurisdiction areas in the Arctic region. It has

¹ Bağımsız Araştırmacı, Ankara-Türkiye, E-Posta: burakkahramaner35@gmail.com, ORCID ID: 0000-0003-1765-6017

² Sorumlu Yazar/Corresponding Author, Öğretmen, Ankara Keçiören Sosyal Bilimler Lisesi, Ankara-Türkiye, E-Posta: yaseminerdamar@gmail.com, ORCID ID: 0009-0001-1431-7901